

un larg ecou între foneticienii din alte țări, în primul rând din Uniunea Sovietică ⁶².

Fără a intra în amănuntele discuției, vom sublinia doar că teoria acad. E. Petrovici prezintă serioase inovații în tratarea sistemului fonetic al limbii române în evoluția sa istorică. Însă pentru dovedirea influenței slave, și nu numai a existenței unei «uniuni fonologice eurasiatice, careia îi aparține și limba română» ⁶³, autorul ar trebui să insiste mai mult asupra comparației cu sistemul fonetic al limbii bulgare și al graiurilor ei pe o lungă perioadă de timp — de la slava comună până astăzi —, să facă apel mai mult la datele foneticii experimentale și fiziologiei sunetelor, realizând în același timp o delimitare strictă între sistemul fonetic al limbii literare române contemporane și sistemele diverselor dialecte și graiuri românești ⁶⁴.

În acest sens și-a îndreptat cercetările sale de fonetică dialectală I. Pătruș, care a arătat, că unele diferențieri fonetice dialectale se datoresc influențelor locale slave (bulgare, sirbe, ucrainene) sau maghiare asupra limbii române ⁶⁵.

Problemele foneticii istorice românești, în corelație cu celelalte limbi «balkanice» — bulgara și albaneza — au constituit recent obiectul articolului acad. Al. Rosetti, *Slavo-romanica. Sur la constitution du système phonétique du roumain* (RSL, I, 1958, p. 27—30), în care se ocupă de existența în cele trei limbi a unor vocale cu timbru asemănător (rom. *ă*, bg. *ѣ*, alb. *ë*), de apariția vocalei rom. *i*, precum și de problema diftongilor *ea* și *oa*, pusă în legătură cu existența «diftongului *ea*» în dialectele bulgare orientale ⁶⁶.

Un alt aspect al studiilor fonetice slavo-române îl constituie cercetarea redării sunetelor slave în cuvintele respective pătrunse în limba română. Singurul articol în această direcție, după privirea de ansamblu dată de acad. Al. Rosetti ⁶⁷, este acela al acad. E. Petrovici consacrat *Corespondențelor românești ale grupurilor bulgare št, žd* («Limbă și literatură», II, București, 1956, pp. 285—292), în care se analizează, pe baza unor numeroase exemple din toponimie și din vocabularul comun, această puternică trăsătură bulgărească a vechilor împrumuturi slave ale limbii române.

Influența slavă în sintaxa limbii române. — O apariție demnă de relevat în acest domeniu, o constituie cartea lui E. Seidel, *Elemente sintactice slave în limba română* (Ed. Acad. R.P.R., 1958), în care autorul studiază o serie de probleme legate de influențele sintactice slave asupra numelui, verbului, asupra

⁶² Vezi în ultimul timp, N. I. Dukelski, *O системе фонем современного румынского языка*, «Вестник Ленинградского университета», 1959, nr. 2, seria istorie, limbă și literatură, fasc. 1, pp. 130—139; cf. și recenzia la lucrarea *Kann das Phonem-system...*, publicată în revista americană «Language» (vol. 34, nr. 2, partea 1, 1958, pp. 297—303) de F. B. Agard și G. H. Fairbanks.

⁶³ *Fenomene de sinarmonism...*, p. 109 (*Явления сингармонизма...*, p. 19).

⁶⁴ Vezi și cele spuse de acad. E. Petrovici în articolul *Unele probleme de fonetică...*, p. 25. De altfel, adversarii teoriei acad. E. Petrovici operează tocmai cu datele limbii literare, în timp ce domnia sa se bazează mai ales pe datele dialectelor.

⁶⁵ *Influences slaves et magyars sur les parlers roumains*, RSL, I, 1958, pp. 31—43; vezi și articolul său mai vechi *Raporturi fonetice ucraino-române*, DR, XI, 1948, pp. 51—59, consacrat influențelor ucrainene în fonetica graiurilor din Maramureș, Bucovina, Nordul Moldovei. Cf., în acest sens, și nota lui M. Sala despre *Un fenomen fonetic românesc produs sub influența graiurilor sirbo-croate*, RSL, III, 1958, pp. 249—250 (*ă > e* în Secășeni, reg. Timișoara).

⁶⁶ După cum se vede, acad. Al. Rosetti și acad. E. Petrovici sînt unanimi în a recunoaște influența slavă în sistemul fonetic al limbii române: diferențele apar însă în interpretarea acestei influențe și a gradului ei de manifestare.

⁶⁷ *Influența...*, p. 58 urm.: *Istoria sunetelor slave meridionale în limba română*.